

LOPPURAPORTTI

Tiedolla johtaminen -2023

Alueellisen hyvinvointitiedon kerääminen
aluejohtamisen tueksi

Helsinki

Tukea digitalisaatiokokeiluihin
kaupungin työntekijöille

Alueellisen hyvinvointitiedon kerääminen aluejohtamisen tueksi

Helsingin kaupunginkanslia:

Katja Vilkama, Ari Jaakola, Meri Virta,
Claudia Bergroth, Jenni Erjansola, Suvi Määttä,
Tommi Sulander, Ilkka Kautto, Sanna Lokkila

Yrityskumppani: Pentagon Insight

Kokeilussa kehitettiin alueellista tietopohjaa lasten ja nuorten hyvinvointi- ja turvallisuustiedosta Kannelmäen alueella, pilotoitiin laadullisen asiantuntijatiedon keruuta ja yhdistämistä olemassa oleviin tilasto-, kysely- ja rekisteriaineistoihin, sekä testattiin kokeilussa syntyneen tietopohjan hyödyntämistä alueellisen suunnittelun ja aluejohtamisen tukena.

Sisällysluettelo

1. Tiivistelmä
2. Kokeilun tavoitteet
3. Kokeilun keskeiset opit
4. Kokeilun eteneminen
5. Kokeilun tuotokset
6. Opit kokeiltavan ratkaisun tai toimintatavan mahdollisuuksista
7. Opit asiakkaiden tai palvelun käyttäjien tarpeista
8. Opit ratkaisun kehittämisestä teknisesti
9. Opit kokeilemisestä yleensä
10. Opit kokeiluprojektin arjen pyörittämisestä
11. Kokeilun tekninen ympäristö
12. Kokeilun data
13. Jatkopäätökset ja -ideat

1. Tiivistelmä 1/2

- **Kokeilun tavoite:**
 - Tavoitteena oli kehittää yhteistä alueellista tietopohjaa lasten ja nuorten turvallisuustilanteesta asuinalueilla, jotta alueen toimijoilla olisi parempi yhteinen käsitys tilannekuvasta palveluiden suunnittelun ja kehittämisen tueksi. Pilotti kohdentui Kannelmäen alueeseen.
 - Kokeilun aikana pilotoitiin laadullisen asiantuntijatiedon keruuta ja sen analysointia yhdistettynä olemassa olevaan tilasto-, rekisteri- ja kyselytietoon.

Kokeilun nimi: Alueellinen hyvinvointitieto -67

Uskomme että: yhteisen alueellisen tietopohjan kehittäminen parantaisi kaupungin palvelusuunnittelijoiden näkymää oman alueensa kehityskuluista ja vahvistaisi toimialarajat ylittävää yhteistyötä asuinalueiden kehittämiseksi

Kokeillaksemme tätä aiomme... pilotoida systemaattisen laadullisen ja/tai hiljaisen tiedon keruuta alueellisilta toimijoilta osaksi jo olemassa olevia aluetietoja (taustalla laajempi alueellisen tietomallin kehittämishanke)

.. ja mittaamme... onnistumista alueellisten toimijoiden tyytyväisyyden kautta, sekä seuraamalla kuinka paljon ja minkälaisia tietoja saadaan kerättyä helposti käytettävässä muodossa.

Olemme oikeassa, jos... kokeilun kautta syntyy tiedunkeruun malli ja toteutustapa, joka koetaan hyödylliseksi ja joka voidaan ottaa käyttöön myös muilla alueilla.

1. Tiivistelmä 2/2

● Kokeilun opit:

- Alueelliselle ilmiötiedolle on aitoa tarvetta. Toimintamallin kautta kerätty asiantuntijatieto, yhdistettynä muihin aluetietoihin, voi parantaa alueellista johtamista ja helpottaa toimenpiteiden kohdentamista.
- Erityisesti on tarvetta asiantuntijatiedon viemiseksi ylöspäin osaksi johtamisen rakenteita.

● Suositukset jatkotoimenpiteiksi:

- Toimintamallin kehittämisessä on tärkeä huomioida paikallisten työyhteisöjen käytännöt ja tarpeet sekä varata riittävästi aikaa toimintamallin teknisten ratkaisujen suunnitteluun ja toteutukseen.

Kokeilun nimi: Alueellinen hyvinvointitieto -67

Uskomme että: yhteisen alueellisen tietopohjan kehittäminen parantaisi kaupungin palvelusuunnittelijoiden näkymää oman alueensa kehityskuluista ja vahvistaisi toimialarajat ylittävää yhteistyötä asuinalueiden kehittämiseksi

Kokeillaksemme tätä aiomme... pilotoida systemaattisen laadullisen ja/tai hiljaisen tiedon keruuta alueellisilta toimijoilta osaksi jo olemassa olevia aluetietoja (taustalla laajempi alueellisen tietomallin kehittämishanke)

.. ja mittaamme... onnistumista alueellisten toimijoiden tyytyväisyyden kautta, sekä seuraamalla kuinka paljon ja minkälaisia tietoja saadaan kerättyä helposti käytettävässä muodossa.

Olemme oikeassa, jos... kokeilun kautta syntyy tiedunkeruun malli ja toteutustapa, joka koetaan hyödylliseksi ja joka voidaan ottaa käyttöön myös muilla alueilla.

2. Kokeilun tavoitteet 1/3

- **Ongelman kuvaus:**

- Helsingin kaupungilla on käytössään laaja tietopohja kaupungin toimintaympäristön kehityksestä. Samalla on kuitenkin tunnistettu tarve paremmalle ajantasaiselle aluetiedolle eli analyysille siitä, millä tavoin eri ilmiöiden kehitys kaupunginosissa etenee.

- **Oletukset:**

- Kokeilun lähtökohtana oli oletus siitä, että helppokäyttöinen yhteinen alueellinen tietopohja mahdollistaisi aluejohtamisen toteutumisen ja vahvistaisi toimijoiden yhteistyötä alueellisten palveluiden kehittämisessä.

2. Kokeilun tavoitteet 2/3

- **Kokeilun tavoite:**
 - Kokeilun tavoitteena oli kehittää toimintamalli, jolla voitaisiin tuottaa entistäkin ajantasaisempi, helppokäyttöinen, laadullista ja määrällistä tietoa yhdistävä tietopohja alueellisten palvelujen kehittämisen tueksi ja sitä kautta vahvistaa ilmiölähtöisen alueellisen johtamisen edellytyksiä palveluiden suunnittelussa.

2. Kokeilun tavoitteet 3/3

- **Kokeilun rajaus:**
 - Kokeilu rajattiin alueellisen tietopohjan kehittämiseen lasten ja nuorten hyvinvointi- ja turvallisuustilanteesta.
 - Alueellisesti fokuoitiin Kannelmäki-Malminkartano -alueeseen, jolla yhteistyö aluejohtamisen kehittämiseksi oli vireillä.
 - Kokeilu kohdennettiin laadullisen asiantuntijatiedon keruuseen ja kerätyn tiedon analysointiin ja yhdistämiseen olemassa oleviin muihin tietolähteisiin (erityisesti tilasto-, rekisteri- ja kyselyaineistot).
 - Kokeilu rajattiin kaupungin asiantuntijoihin. Muiden aluetoimijoiden tieto (asukkaat, järjestöt, yksityinen sektori) rajattiin tässä vaiheessa pilotin ulkopuolelle.

3. Kokeilun keskeiset opit

- Keskeinen havainto oli, että alueelliselle ilmiötiedolle on todellista tarvetta.
- Kokeiluun osallistuneet työyhteisöt kokivat merkityksellisenä sen, että heidän asiantuntijatietoaan kerätään. Lisäksi he pitivät hyvin tärkeänä, että kerättyä tietoa viedään ylemmälle johdolle ja osaksi johtamisen rakenteita alueellisten toimenpiteiden suunnittelemiseksi ja kohdentamiseksi.
- Kokeilu onnistui tiukasta aikataulusta huolimatta varsin hyvin. Saimme kehitettyä ja testattua laadullisen asiantuntijatiedon tiedonkeruun ja raportoinnin toimintamallia tavoitteen mukaisesti. Myös tiedon takaisin kytkentää osaksi suunnittelun ja johtamisen prosesseja ehdittiin pilotoida kevyesti. Molemmissa työ jatkuu edelleen.

4. Kokeilun eteneminen 1/5

- Kokeilu toteutettiin nelivaiheisena:
 - Ensimmäiseksi etsittiin ja tunnistettiin paikallisia työyhteisöjä, jotka olisivat innokkaita lähtemään mukaan kokeilupilottiin laadullisen asiantuntijatiedon keräämiseksi.

Vaihe	Mitä tehdään?	Aikatauluarvio
Ensimmäinen vaihe	<u>Hoksautetaan</u> alueellisia toimijoita, minkälaista alueellista tietoa tarvitaan ja minkälaista tietoa heille itselleen kertyy. Innostetaan toimijoita mukaan laadullisen tiedon keruuseen.	Syys-lokakuu
Toinen vaihe	Toteutetaan laadullisen tiedonkeruun pilotti	Loka-marraskuu
Kolmas vaihe	Yhdistetään laadullinen tieto tilasto- ja rekisteritietoihin ja analysoidaan ilmiötä	Marras-joulukuu
Neljäs vaihe	Testataan tietopohjan hyödyntämistä osana paikallisten toimijoiden yhteistä aluejohtamista lasten ja nuorten palveluiden kohdentamiseksi ja kehittämiseksi. Kerätään opit toimintamallista.	Joulu-tammikuu

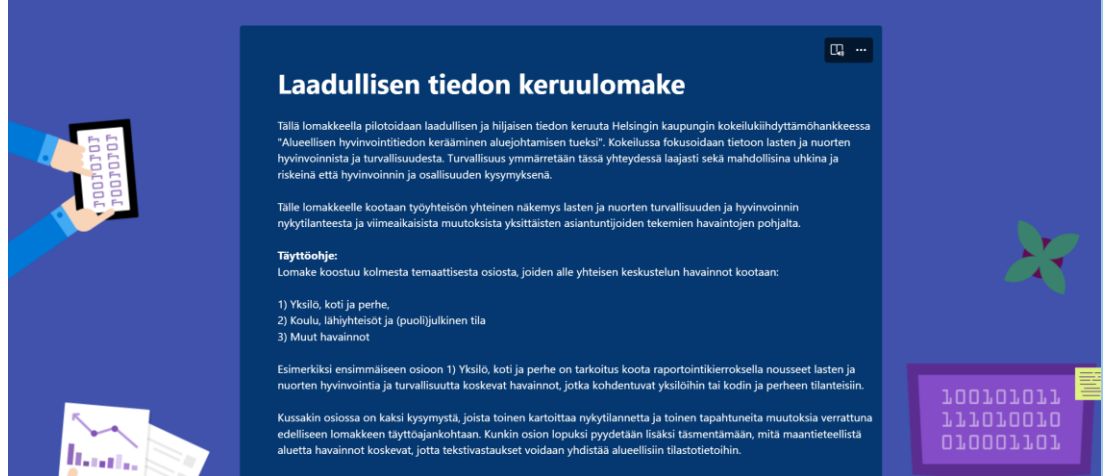
4. Kokeilun eteneminen 2/5

- Työyhteisöt / ammattiryhmät, jotka osallistuivat tiedonkeruupilottiin:
 - Nuorisotyöntekijät Kannelmäki-Malminkartano (paikallinen työyhteisö)
 - Jalkautuva nuorisotyö (kaupunkitasoinen työyhteisö)
 - Lastensuojelun palvelutarpeen arviointi (Lassilan yksikkö) (paikallinen työyhteisö)
 - Toisen asteen koulukuraattorit (kaupunkitasoinen työyhteisö)
 - Lisäksi yhteistyötä viriteltiin Helsingin poliisin kanssa

4. Kokeilun eteneminen 3/5

- Toisessa vaiheessa kokeiluun osallistuvat työyhteisöt raportoivat havainnoista täyttämällä tiedonkeruu-lomakkeet
- Lomakkeiden vastaukset kytkettiin virtaamaan automaattisesti raporttinäkymään, joka toteutettiin seuraavassa vaiheessa

- *Miten kuvailisitte lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta omien havaintojenne perusteella?*
- *Mitä muutoksia olette havainneet?*

Laadullisen tiedon keruulomake

Tällä lomakkeella pilotoidaan laadullisen ja hiljaisen tiedon keruuta Helsingin kaupungin kokeilukiihdyttämöhankeessa "Alueellisen hyvinvointitiedon kerääminen aluejohtamisen tueksi". Kokeilussa fokuroidaan tietoon lasten ja nuorten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Turvallisuus ymmärretään tässä yhteydessä laajasti sekä mahdollisina uhkina ja riskeinä että hyvinvoinnin ja osallisuuden kysymyksenä.

Tälle lomakkeelle kootaan työyhteisön yhteinen näkemys lasten ja nuorten turvallisuuden ja hyvinvoinnin nykytilanteesta ja viimeaikaisista muutoksista yksittäisten asiantuntijoiden tekemien havaintojen pohjalta.

Täyttöohje:
Lomake koostuu kolmesta teemaattisesta osiosta, joiden alle yhteisen keskustelun havainnot kootaan:

- 1) Yksilö, koti ja perhe,
- 2) Koulu, lähiyhteisöt ja (puoli)julkinen tila
- 3) Muut havainnot

Esimerkiksi ensimmäiseen osioon 1) Yksilö, koti ja perhe on tarkoitus koota raportointikierroksella nousseet lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta koskevat havainnot, jotka kohdentuvat yksilöihin tai kotiin ja perheen tilanteisiin.

Kussakin osiossa on kaksi kysymystä, joista toinen kartoittaa nykytilannetta ja toinen tapahtuneita muutoksia verrattuna edelliseen lomakkeen täyttöajankohtaan. Kunkin osion lopuksi pyydetään lisäksi täsmentämään, mitä maantieteellistä aluetta havainnot koskevat, jotta tekstivastaukset voidaan yhdistää alueellisiin tilastotietoihin.

4. Kokeilun eteneminen 4/5

- Kolmannessa vaiheessa 1) laadullinen asiantuntijatieto analysoitiin ja

2) yhdistettiin olemassa oleviin tilasto- ja rekisteri- ja kyselyaineistoihin ilmiöpohjaisen ymmärryksen rakentamiseksi.

- Lopuksi tulokset koottiin Power BI -raporttiin.

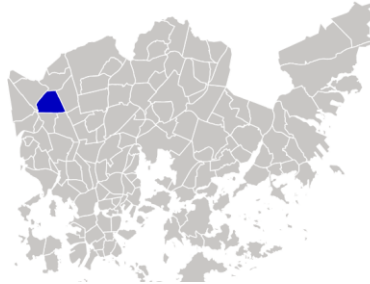
Helsinki

Kannelmäki

Kannelmäki sijaitsee Helsingin luoteisosassa kehäradan varrella ja kuuluu Kaarelan peruspiiriin. Kannelmäen osa-alueella asuu n. 12 900 henkilöä, joista 16 % on alle 18-vuotiaita. Merkittävä osa Kannelmäen asutuskannasta rakentui 70- ja 80-luvulla ja alueen rakennuskanta on kerrostalovaltaista (46 % vs. Helsingin keskiarvo 26 %). Alueella sijaitsee alueellisesti merkittävä kauppakeskus Kannelmäen Kaari. Kannelmäessä sijaitsee myös Kaarelan alueen kulttuurikeskus Kanneltalo.

Valitse alue listalta

Kannelmäki

ANALYYSI	ASiantuntijatieto	TUTKIMUSTIETO
TEKSTIVASTAUKSET		SANAPILVI

Analyysi

Tutkimustiedon ja asiantuntijatiedon mukaan Kannelmäki-Malminkartanon aikuisten sosioekonomiset haasteet välittyvät alueen lasten ja nuorten turvallisuuden kokemuksiin. Alueella esiintyy lapsiperheköyhyyttä, eivätkä perheet saa aina riittävästi tukea. Monikulttuurisuus on yleistä, ja asiantuntijahavaintojen perusteella esimerkiksi kielitaitoisten työntekijöiden rooli on tärkeä. Asiantuntijoiden turvallisuushavainnoissa korostuu koulun tärkeä asema lasten ja nuorten elämässä alueella. Poissaolot koulusta puhuttavat ja joitakin lapsia ja nuoria koulussa tapahtuva väkivalta pelottaa. Yksittäisillä nuorilla ja kaveriporukoilla vaikuttaa olevan merkittävä osuus esimerkiksi häiriökäyttäytymisestä, näpistyksistä tai pahoinpitelyistä. Tapahtumapaikoina korostuvat koulujen lisäksi kaupat, ostoskeskukset ja Kanneltalo. Myös tutkimustiedon mukaan Kaarelan nuoret liittyvät turvallisuuden kokemuksiensa kaupunkeissa usein asemin ja kouluhin. Asiantuntijahavaintojen perusteella konfliktit liittyvät usein aikuisten ja nuorten välisiin tilanteisiin. Nuoret kokevat epäoikeudenmukaisuutta kohtaamisissa esimerkiksi koulun aikuisten ja julkisia tiloja hallinnoivien työntekijöiden kanssa. Aikuisten roolia konfliktin osallisena ei välttämättä aina tunnusteta. Samalla on havaintoja, että nuoret myös tahallisesti häiriköivät aikuisia. Toisaalta

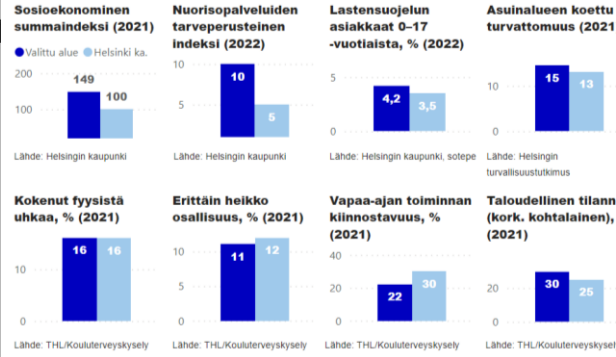
Kehityksen suunta

Tilanne altoille, mutta aikuisten ja nuorten väliset konfliktit ovat lisääntyneet. Jotkut nuoret häiriköivät aikuisia tahallisesti ja mahdollisesti huomioiduista. Aikuisten miesten tyttöihin kohdistama epäasiallinen käytös saattaa olla lisääntynyt. Juna-asemilla on ollut aiempaa rauhallisempaa. Alueella aiemmin

Kehityksen suunta

heikentyneet

ALUEPROFIILI	VERTAILE KARTALLA	VERTAILE AJALLISTA KEHITYSTÄ
--------------	-------------------	------------------------------

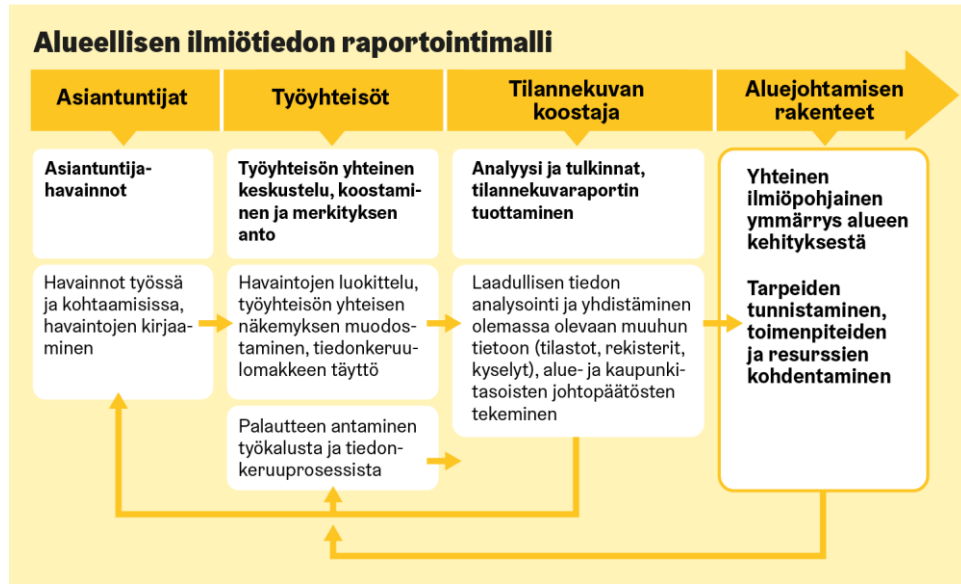
4. Kokeilun eteneminen 5/5

- Neljännessä vaiheessa raportoinnin tuloksia ja raportointityökalua esiteltiin kokeiluun osallistuneille työyhteisöille sekä muille alueellisille verkostoille.
- Samalla kerättiin näkemyksiä tiedunkeruumallin toimivuudesta sekä raportointityökalun hyödynnettävyydestä.

5. Kokeilun tuotokset 1/5

- Kokeilun tuotokset voidaan jakaa kahteen päätuotokseen.
- Kokeilun tuloksena syntyi toimintamalli, jota on tarkoitus jatkokehittää pysyväksi toimintatavaksi laadullisen tiedonkeruun toteuttamiseksi ja ilmiöpohjaisen alueellisen tietopohjan rakentamiseksi.

5. Kokeilun tuotokset 2/5

- Lisäksi lopputuloksena syntyi Power BI -raportti aluejohtamisen tueksi.
 - Raportti koostuu kolmesta osiosta:
 - 1) **analyysi**, joka sisältää tutkijan laatiman synteesin alueen tilasta
 - 2) **asiantuntijatieto**, joka koostuu kokeiluun osallistuneiden työyhteisöjen havainnoista ja
 - 3) **tutkimustieto**, joka kokoaa muuta tietoa lasten ja nuorten turvallisuudesta alueella

5. Kokeilun tuotokset 3/5

1) analyysi, joka sisältää tutkijan laatiman synteessin alueen tilasta

ANALYYSI

ASiantuntijatieto

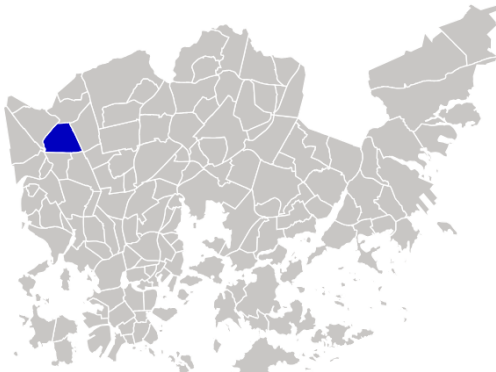
Tutkimustieto

Kannelmäki

Kannelmäki sijaitsee Helsingin luoteisosassa kehäradan varrella ja kuuluu Kaarelan peruspiiriin. Kannelmäen osa-alueella asuu n. 12 900 henkilöä, joista 16 % on alle 18-vuotiaita. Merkittävä osa Kannelmäen asutokannasta rakentui 70- ja 80-luvuilla ja alueen rakennuskanta on kerrostalovaltaista (46 % vs. Helsingin keskiarvo 26 %). Alueella sijaitsee alueellisesti merkittävä kauppakeskus Kannelmäen Kaari. Kannelmäessä sijaitsee myös Kaarelan alueen kulttuurikeskus Kanneltalo.

Valitse alue listalta

Kannelmäki

Analyyssi

Tutkimustiedon ja asiantuntijatiedon mukaan Kannelmäki-Malminkartanon aikuisten sosioekonomiset haasteet välittyvät alueen lasten ja nuorten turvallisuuden kokemuksiin. Alueella esiintyy lapsiperheköyhyttä, eivätkä perheet saa aina riittävästi tukea. Monikulttuurisuus on yleistä, ja asiantuntijahavaintojen perusteella esimerkiksi kielitaitoisten työntekijöiden rooli on tärkeä. Asiantuntijoiden turvallisuushavainnoissa korostuu koulun tärkeä asema lasten ja nuorten elämässä alueella. Poissaolot koulusta puhuttavat ja joitakin lapsia ja nuoria koulussa tapahtuva väkivalta pelottaa. Yksittäisillä nuorilla ja kaveriporukoilla vaikuttaa olevan merkittävä osuus esimerkiksi häiriökäyttäytymisestä, näpistyksistä tai pahoinpitelyistä. Tapahtumapaikkoina korostuvat koulujen lisäksi kaupat, ostoskeskukset ja Kanneltalo. Myös tutkimustiedon mukaan Kaarelan nuoret liittyvät turvattomuuden kokemuksiinsa kaupunkitilassa usein asemiin ja kouluin. Asiantuntijahavaintojen perusteella konfliktit liittyvät usein aikuisten ja nuorten välisiin tilanteisiin. Nuoret kokevat epäoikeudenmukaisuutta kohtaamisissa esimerkiksi koulun aikuisten ja julkisia tiloja hallinnoivien työntekijöiden kanssa. Aikuisten roolia konfliktin osallisena ei välttämättä aina tunnusteta. Samalla on havaintoja, että nuoret myös tahallisesti häiriköivät aikuisia. Toisaalta

Kehityksen suunta

Tilanne alaltoilee, mutta aikuisten ja nuorten väliset konfliktit ovat lisääntyneet. Jotkut nuoret häiriköivät aikuisia tahallisesti ja mahdollisesti huomiohakuisesti. Aikuisten miesten tyttöihin kohdistama epäsiällinen käytös saattaa olla lisääntynyt. Juna-aseilla on ollut aiempaa rauhallisempaa. Alueella aiemmin

Kehityksen suunta

heikentynyt

5. Kokeilun tuotokset 5/5

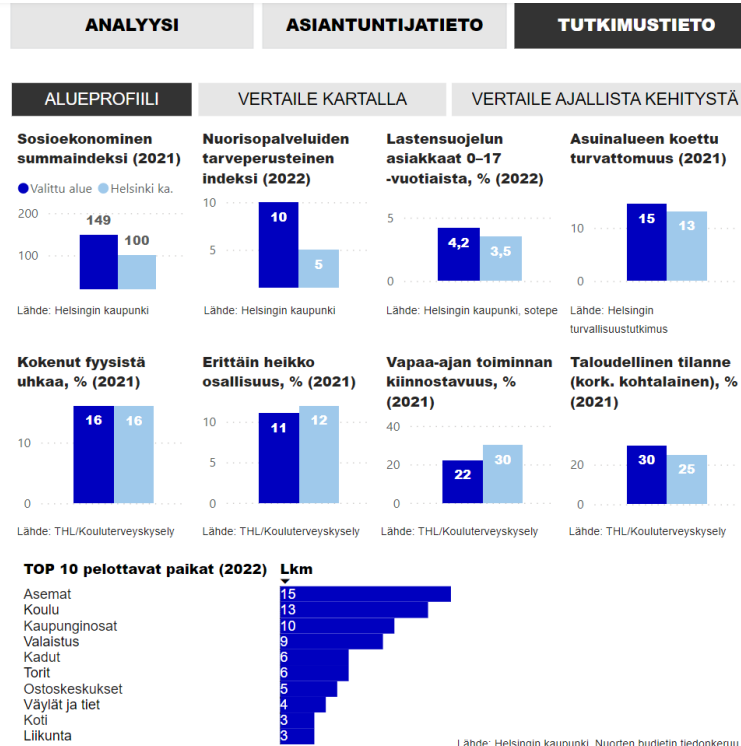
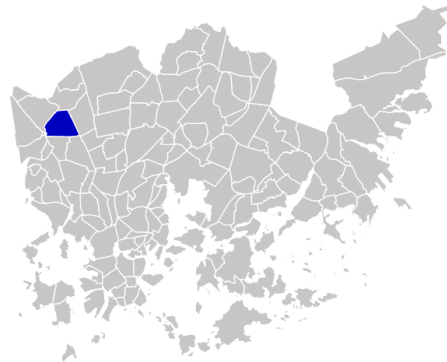
3) tutkimustieto, joka kokoaa muuta tietoa lasten ja nuorten turvallisuudesta alueella. Mahdollisuus myös vertailla alueita toisiinsa karttanäkymässä sekä viivadiagrammeilla

Kannelmäki

Kannelmäki sijaitsee Helsingin luoteisosassa kehäradan varrella ja kuuluu Kaarelan peruspiiriin. Kannelmäen osa-alueella asuu n. 12 900 henkilöä, joista 16 % on alle 18-vuotiaita. Merkittävä osa Kannelmäen asutuskannasta rakentui 70- ja 80-luvuilla ja alueen rakennuskanta on kerrostalovaista (46 % vs. Helsingin keskiarvo 26 %). Alueella sijaitsee alueellisesti merkittävä kauppakeskus Kannelmäen Kaari. Kannelmäessä sijaitsee myös Kaarelan alueen kulttuurikeskus Kanneltalo.

Valitse alue listalta

Kannelmäki

6. Opit kokeiltavan ratkaisun tai toimintatavan mahdollisuuksista

- Kokeilun aikana kävi ilmeiseksi, että oleellista alueellista ilmiötietoa koostavalle, helposti käytettävälle työkalulle on aidosti tarvetta ja kehitystyötä on parhaillaan meneillään useissa osissa organisaatiota.
- Tarpeet koskevat sekä toimenpiteiden oikea-aikaista kohdistamista ja resurssointia että tiedon kulun parantamista alueelta ylöspäin päätöksentekijöille ja horisontaalisesti eri toimijoiden kesken jaettavaksi.
- Raportontyökaluun tuntui kohdistuvan kokeiluun osallistuneissa työyhteisöissä paljon odotuksia, sillä se tekee osaltaan näkyväksi tarpeen vahvistaa aluejohtamista eli saada alueen tarpeet paremmin osaksi johtamisen ja päätöksenteon rakenteita.

7. Opit asiakkaiden tai palvelun käyttäjien tarpeista

- Loppukäyttäjistä ehdittiin kokeilun aikana oppia se, että jokainen työyhteisö on erilainen ja on syytä varata kunnolla aikaa heidän kanssa käytäviin aloituskeskusteluihin. On hyvä esitellä mallia jo varhaisessa vaiheessa ja suhtautua avoimesti käyttäjiltä saatuihin kehitysideoihin.
- Työyhteisöjen kanssa pidetyissä työpajoissa käytiin paljon keskustelua, mikä osoitti sen, että kokeilu koettiin tärkeäksi.
- Vaikka osassa työyhteisöjä vastaavanlaista tiedonkeruuta oli kokeiltu jo aikaisemmin, saatu palaute osoitti, että kokeilussa tärkeän osan muodostanut työyhteisöjen sisäinen yhteinen keskustelu koettiin merkityksellisenä ilmiöiden analyysin ja yhteisen ymmärryksen rakentamisen näkökulmasta.
- Alustavan palautteen perusteella tutkijan tekemä synteesi alueen tilanteesta oli ainakin osin jo paikallisten toimijoiden tiedossa. Kokeiluun osallistuvat työyhteisöt toivovat tuotetun tiedon kulkevan organisaatorakenteessa ylöspäin.

8. Opit ratkaisun kehittämistä teknisesti

- Kokeilun aikana opimme, että tiedonkeruulomakkeen on oltava mahdollisimman helppo ja vaivaton täyttää, jottei täytön työläys toimi esteenä tiedonkeruulle.
- Haasteeksi osoittautui lomakkeen täyttämisen helppouden ja automatisoinnin edellytysten samanaikainen huomiointi – se mikä on helppo täyttää ei välttämättä ole helppo yhdistää muuhun tietoon.
- Alueellisen tiedon keruu ja yhdistäminen muuhun aineistoon osoittautui haastavaksi, sillä sidosryhmät operoivat eri aluejaoilla ja tilastoja tuotetaan eri alueilta.
- Työkalun suunnittelu on tärkeää aloittaa varhaisessa vaiheessa ja mahdollistaa matalan kynnyksen palauteväylä, jotta jää aikaa kehittää työkalun iteratiivisesti palautteen pohjalta.
- Tekstimassojen kertyessä tarvitaan tekstianalytiikkaa sisällön jäsentämiseen ja luokitteluun.

9. Opit kokeilemisesta yleensä

- Pilotin toteutuksen kannalta olisi ollut helpompaa pysyä alkuperäisessä suunnitelmassa ja fokusoitua vain yhdelle alueelle. Kaupunkitasoisen näkökulman mukaan otto haastoi pilottia.
- Työkalun käyttäjäryhmän määrittely on tärkeää, sillä eri toimijoilla on erilaisia tiedon tarpeita sekä käyttötarkoituksia.
- Eri työyhteisöjen erilaisista aikataulupaineista johtuen tiedonkeruu eteni suunniteltua hitaammin. Tiedonkeruulomakkeita on palautunut toivottua vähemmän, mikä heijastuu analyysimahdollisuuksiin.
- Tiedonkeruu jatkuu edelleen ja kokoamme jatkuvasti lisää oppeja ja ideoita toimintamallin ja tiedonkeruuprosessin kehittämiseksi. Suuri osa kokeilun työstä tehtiin kaupungin omana työnä, joten opit jäävät kokonaisuudessaan kaupungin käyttöön.

10. Opit kokeiluprojektin arjen pyörittämisestä

- Kokeiluprojektin toteuttaminen vaatii aikaa ja työvoimaa. Resurssinäkökulma korostuu etenkin kokeilumme kaltaisessa tilanteessa, jossa ollaan riippuvaisia muiden työyhteisöjen aikatauluista ja innosta lähteä mukaan yhteiseen kokeiluhankkeeseen.
- Omaan kehitysprosessiin olisi syytä varata vielä enemmän aikaa työyhteisöltä saatujen kysymysten ja kommenttien läpikäymiseen ja kiteyttää tarjottavan ratkaisun tuottama arvo.
- Ideaalitulanteessa kokeilun suunnitteluun olisi siis käytettävissä enemmän aikaa. Nyt jouduimme etenemään hyvin vauhdikkaasti. Kokeilutiimillä oli rohkeutta tarttua laajaan ja keskeneräiseen hankkeeseen ja viedä sitä ketterästi eteenpäin.
- Kokeilun budjetti riitti tässä vaiheessa hyvin, koska suurin osa työstä tehtiin omama työnä.

11. Kokeilun tekninen ympäristö

- Kokeilun toteutus nojautuu vahvasti Microsoftin ratkaisuille. Kyselylomake toteutettiin Microsoft Forms -lomakkeena ja loppuraportti Microsoft Power BI -työkalulla, jonne lomakkeen vastaukset virtautettiin automaattisesti Microsoft SharePointin kautta.
- Microsoft Formsin ominaisuudet ovat rajalliset, eivätkä taipuneet parhaalla mahdollisella tavalla paikkaan sidotun tiedon keräämiseen. Jatkokehittämisessä olisi hyvä harkita tiedon keruun toteutusta ketterämmällä välineellä. Tämä voi aiheuttaa kustannuksia.
- Jatkokehittämisessä tulee pohtia myös tekstianalytiikan mahdollisuuksia tekstivastausmassojen jäsentämiseen ja luokitteluun.

12. Kokeilun data: asiantuntijatieto

Kokeilun laadullisesta asiantuntijatiedosta ja sen käsittelystä opittiin:

- Työyhteisöjen tekstivastaukset olivat riittävän pitkiä laadulliseen analyysiin, jossa yleisen ilmiön erilaisia uusia ilmenemismuotoja voidaan havaita ja lasten ja nuorten turvattomuuden juurisyistä saadaan uutta rikasta kokemustietoa.
- Työyhteisöjen tekstivastaukset olivat lyhyitä määrälliseen analyysiin. Mikäli raporttiin halutaan työyhteisöjen mukaan suodatettava visualisointi asiantuntijahavainnoissa toistuvista teemoista, sanat on luokiteltava laajempiin käsitteisiin. Tämä saattaa olla hankalaa tekstianalytiikkavälineellä.
- Yksittäisiltä työntekijöiltä ei saatu ilmiöiden taustalla olevien yksittäisten havaintojen kirjauksia, joten ei voida olettaa niitä juuri tulevan kossakaan.

12. Kokeilun data: tutkimustieto

Kokeilun tutkimustiedosta ja sen käsittelystä opittiin:

- Osa-alue- ja ajantasaisesta tutkimustietoa lasten ja nuorten turvallisuustilanteesta on vähän.
-> Olemassa oleva tieto voidaan koota tiiviiseen näkymään.
-> Alue- ja ajantasaisesta tietoa olisi hyvä pystyä tuottamaan aiempaa enemmän ja tarkemmalla alueellisella tasolla (vähintään piirijakojärjestelmän osa-alue).
- Kaupungin omien datojen ja palvelutiedon saatavuudessa on haasteita.
- Aineistolähteistä johtuen useat aineistot eivät virtaa raporttiin automaattisesti, vaan tietojen yhdistäminen vaatii asiantuntijoiden manuaalista työtä merkittävästi.

13. Jatkosuunnitelmat ja ideat 1/2

- Kokeilun oppien keruu ja analysointi jatkuu tammi-helmikuun 2024 ajan. Oppien pohjalta toimintamallia kehitetään ja sujuvoitetaan.
- Tiedonkeruuta jatketaan Kannelmäki-Malminkartano alueella ja mukaan pyritään samaan myös muita työyhteisöjä, jotta eri toimijoiden osuus vahvistuisi.
- Vuoden 2024 aikana tiedonkeruun toimintamalli otetaan käyttöön myös kolmella muulla kaupunkiudistusalueella, joilta houkutellaan työyhteisöjä mukaan tiedonkeruuseen.
- Jatkosuunnittelun yhteydessä tullaan pohtimaan uudenlaisia ratkaisuja teknisten välineiden ratkaisuisista, ratkaisuja pohditaan saadun palautteen pohjalta.
- Toimintamallin kehittämisen yhteydessä pohditaan tarkemmin myös tulevien käyttäjäryhmien tarpeet: Ketkä tietoja näkevät ja minkälaisia rajoitteita tähän mahdollisesti liittyy, sekä miten tieto viedään päätöksentekoon. Käyttäjien tarpeiden ymmärtämiseksi on syytä sisällyttää kevään pilotin laajennukseen oma slotti käyttäjäkokemuksen käsittelyyn.

13. Jatkosuunnitelmat ja ideat 2/2

- Toimintamallia jalkautetaan alueellisen johtamisen rakenteisiin osana kehitystyötä, jota tehdään vuoden 2024 aikana aluejohtamisen vahvistamiseksi lasten ja nuorten turvallisuuden teemassa.
- Aluetiedon raportointimalli kytketään osaksi vuosikelloa, joka käynnistyy yhteisellä tietopohjan tarkastelulla. Tilannekuvaa voi työkalun avulla seurata peilaten tehtyihin toimenpiteisiin, mikä helpottaa eri toimijoiden yhteistyötä ja viestintää.

**Vuosikello
ehdotus
jäsentää,
luomme
Helsingin
mallia**

